

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky **v dedičskej veci po poručiťovi K. S.**, narodenom X, zomrelom X, naposledy bývajúceho vo V., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 15 D 345/2011, Dnot 64/2011, o dovolaní Slovenskej republiky, za ktorú koná Obvodný úrad Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. októbra 2012 sp. zn. 8 CoD 18/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením z 19. júna 2012 č.k. 15 D 345/2011-47 určil všeobecnú cenu majetku poručiťa sumou 5.480,88 Eur, výšku jeho dlhov sumou 14.372,63 Eur a čistú hodnotu dedičstva sumou -8.891,75 Eur. Potvrdil, že celé dedičstvo pripadá Slovenskej republike. Zároveň rozhodol o tom, že notárovi JUDr. J. priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 113,16 Eur, ktorú povinnosť zaplatiť uložil Okresnému súde Žilina z jeho rozpočtových prostriedkov.

Krajský súd v Žiline na odvolanie dediča Slovenskej republiky – Obvodného úradu Žilina uznesením z 30. októbra 2012 sp. zn. 8 CoD 18/2012 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. K námietke odvolateľky týkajúcej sa rozhodnutia veci bez nariadenia pojednávania uviedol, že oprávnené

osoby mali možnosť uplatniť svoje pohľadávky, ktoré im vznikli voči poručiteľovi, čo aj urobili, preto nebol dôvod vytýčiť na prejednanie veci pojednávanie.

Proti tomuto uzneseniu podala dedička Slovenská republika – Obvodný úrad Žilina dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia odvolacieho súdu predchádzalo, je zaťažené vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť oboch rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), za ktorého koná jeho zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania sú podrobne upravené v § 237, § 238 a § 239 O.s.p., pričom v § 237 sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu, v § 238 sú podmienky prípustnosti stanovené pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo forme rozsudku a v § 239 pre rozhodnutie vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, preto bolo potrebné podmienky prípustnosti v tomto prípade skúmať podľa § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (ods. 1 písm. a/) alebo ak odvolací súd

rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska, pričom dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (ods. 1 písm. b/). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci sa nejedná o žiaden z uvedených prípadov, dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na námietku dovolateľky a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z vád uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto vád, t.j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom. Pokiaľ ide o procesné vady podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p., dovolateľ v dovolaní nenamietal a tieto v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Dovolací súd osobitne skúmal dovolaním namietanú procesnú vadu podľa § 237 písm. f/, O.s.p., t.j., či nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom, a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné ani podľa tohto ustanovenia, nakoľko procesnú vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v konaní nezistil.

Dovolatel'ka namieta, že v konaní jej postupom súdov bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že konanie o dedičstve prebehlo bez toho, aby vo veci bolo nariadené pojednávanie a to napriek tomu, že § 175j O.s.p. dáva len možnosť prejednať dedičstvo bez pojednávania, pričom nie v každom prípade je to správne, keď súdny komisár nezohľadnil všetky súvislosti a štátu nedal možnosť reagovať na zistený stav, vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam, k cene dedičstva, požiadať o zvolanie veriteľov a dohodnúť sa s nimi na spôsobe úhrady ich pohľadávok.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania a neboli na to splnené podmienky, ak účastníka na pojednávanie riadne nepredvolal alebo ak rozhodol bez toho, aby bola dodržaná zákonom ustanovená lehota na prípravu pojednávania.

Podľa § 462 Občianskeho zákonníka, dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, prípadne štátu.

Podľa § 175j O.s.p., na prejednanie dedičstva nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi, alebo ak dedičstvo prípadne štátu podľa § 462 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že poručiteľ zomrel bez zanechania závetu, zákonných dedičov nezanechal a preto podľa § 462 Občianskeho zákonníka dedičstvo pripadlo štátu. To znamená, že postup súdneho komisára v danej veci bol v súlade s § 175j O.s.p. a ak za tohto stavu na prejednanie veci pojednávanie nenariadil, neodňal dovocatel'ke možnosť

konat' pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože postupoval v zmysle platnej právnej úpravy.

Dovolaiteľka v dovolaní tiež namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti potrebné bolo uzavrieť, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 237 O.s.p., ani podľa § 239 O.s.p., a dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová